

ЧИНГЭЛТЭЙ ДҮҮРГИЙН ӨРХ, ХҮН АМЫН ТАНИЛЦУУЛГА

2020

Улаанбаатар хот
2021 он

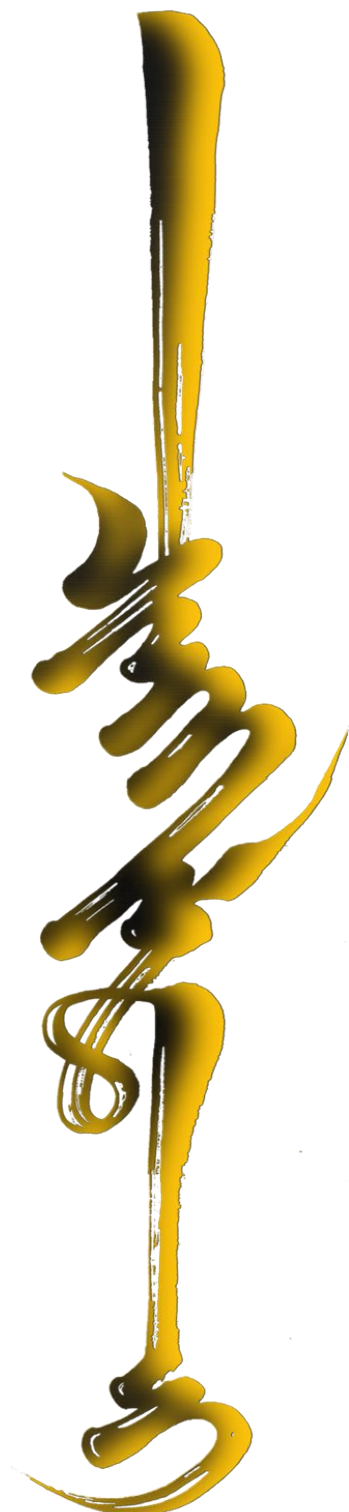
ХЯНАСАН:

Д.Мөнхзул

ЧД-ийн Статистикийн хэлтсийн дарга

ТАНИЛЦУУЛГА БИЧСЭН:

М.Батхишиг

ЧД-ийн Статистикийн хэлтсийн ахлах
мэргэжилтэн

ЧИНГЭЛТЭЙ ДҮҮРГИЙН СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС
МОНГОЛ УЛС, УЛААНБААТАР ХОТ
ЧИНГЭЛТЭЙ ДҮҮРЭГ, САМБУУГИЙН ГУДАМЖ
ЧИНГЭЛТЭЙ ДҮҮРГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
БАЙР, 401 тоот
Утас: 70113013
70130767
70110767
976-11-310767

Цахим хуудас: www.ubstat.mn
www.chingeltei.gov.mn

И-мэйл: chingeltei@nso.mn

ХҮН АМЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

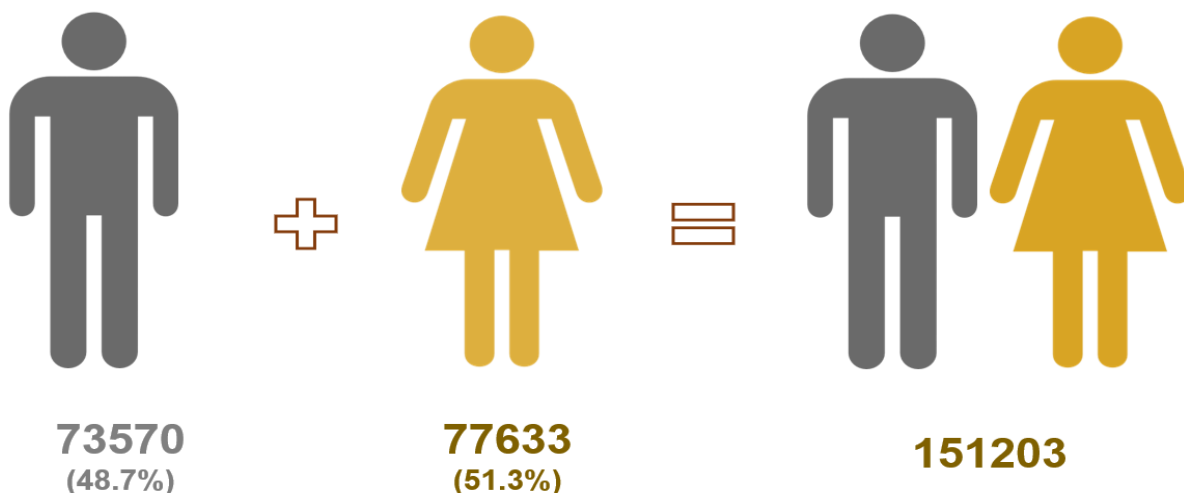
Нийслэлийн Чингэлтэй дүүргийн нийт хүн ам 2020 онд 151203 болж, өмнөх оноос 2226 (1.5%) хүнээр өсжээ. Дүүргийн хэмжээнд 2020 онд 3591 хүүхэд мэндэлсэн нь өмнөх оноос 272 (7.0%) хүүхдээр буурсан байна.

Хүснэгт 1. Монгол Улс, Нийслэл хотын хүн амын тоо, дүүргээр, оноор

Засаг захиргаа	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Монгол Улсын нийт хүн ам	3 057 778	3 119 935	3 131 750	3 186 347	3 197 020	3 357 542
Нийслэлийн дүн	1 345 500	1 380 792	1 417 396	1 444 669	1 466 125	1 597 290
Чингэлтэй	154 819	158 014	159 051	157 258	148 977	151 203
Багануур	28 419	28 973	28 787	29 512	28 570	29 342
Багахангай	4 131	4 143	4 100	4 399	4 123	4 463
Баянгол	205 663	214 278	221 384	226 869	225 840	231 517
Баянзүрх	320 852	327 123	336 932	343 619	361 689	367 679
Налайх	35 813	36 425	36 911	37 608	37 659	38 690
Сонгиохайрхан	307 224	315 802	322 458	321 150	327 580	335 703
Сүхбаатар	137 633	136 569	138 047	145 335	144 409	144 616
Хан-Уул	150 946	159 465	169 726	178 919	187 278	195 927

Чингэлтэй дүүрэгт Нийслэл хотын хүн амын 9.5 хувь, Монгол Улсын хүн амын 4.5 хувь нь байнга оршин сууж байна. Дүүргийн нутаг дэвсгэрийн нийт хэмжээ 8.9 мянган га бөгөөд нэг километр квадрат талбайд 1698 хүн ногдож байна.

Зураг 1. Хүн амын тоо, хүйсээр, хувиар, 2020 он

Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа 104.1 байгаа нь шинэ төрсөн 100 охин хүүхэд тутамд 104 эрэгтэй хүүхэд ногдож буйг харуулж байна. Харин 2020 оны суурин хүн амын тоогоор хүйсийн харьцаа 94.8 байгаа нь дүүргийн 100 эмэгтэй тутамд 95 эрэгтэй ногдож байна. Уг үзүүлэлтийн улсын дүн 97.1, нийслэлийн дүн 93.6 байна.

Хүн амын дундаж наслалт 2020 онд улсын дундаж 70.71, нийслэлийн дундаж 72.09 байна. Монгол эмэгтэйчүүдийн дундаж наслалт 76.22 байгаа нь эрэгтэй хүний дундаж наснаас 9.51 насаар өндөр байна.

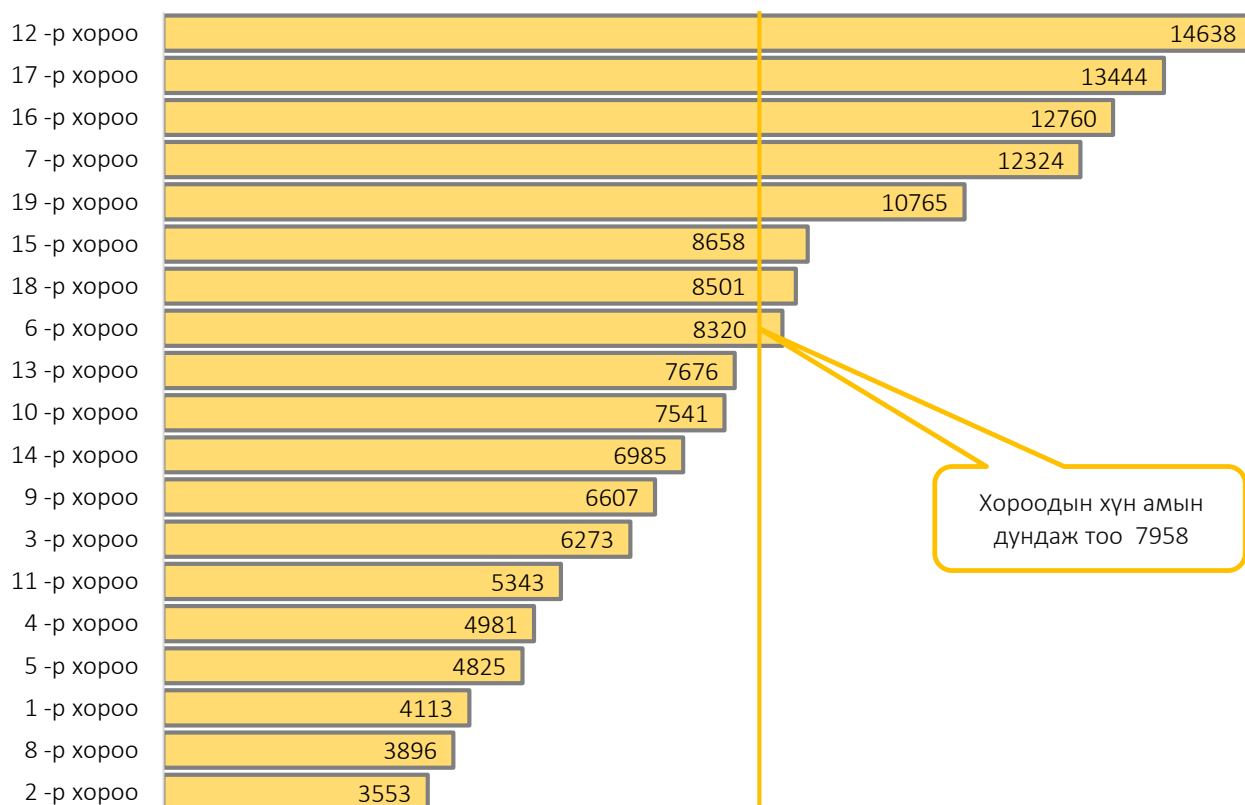
Суурин хүн ам гэдэг нь тухайн нутаг дэвсгэрт 183 хоног, түүнээс дээш хугацаагаар байнга оршин сууж буй хүн ам юм.

Хүснэгт 2. Чингэлтэй дүүргийн хүн амын тоо, хороогоор, оноор

Хороо	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Дүүргийн дүн	154 819	158 014	159 051	157 258	148 977	151 203
1 -р хороо	3 872	3 928	3 900	4 232	3 836	4 113
2 -р хороо	3 268	3 328	3 431	3 414	3 597	3 553
3 -р хороо	5 439	5 605	6 060	6 766	6 274	6 273
4 -р хороо	5 030	4 848	5 219	5 118	4 951	4 981
5 -р хороо	4 699	5 319	4 911	5 229	4 743	4 825
6 -р хороо	7 424	7 393	7 523	7 987	8 395	8 320
7 -р хороо	12 827	13 048	13 596	12 834	11 917	12 324
8 -р хороо	4 546	4 483	4 535	4 354	3 882	3 896
9 -р хороо	7 420	7 569	7 247	7 364	6 413	6 607
10 -р хороо	7 905	8 328	8 096	7 946	7 341	7 541
11 -р хороо	6 040	5 958	5 776	5 585	5 377	5 343
12 -р хороо	14 691	15 073	15 665	15 248	14 314	14 638
13 -р хороо	8 137	8 361	8 275	8 203	7 670	7 676
14 -р хороо	7 948	8 054	7 580	7 694	6 850	6 985
15 -р хороо	8 539	8 583	8 945	9 226	8 532	8 658
16 -р хороо	12 614	12 714	12 751	12 202	12 655	12 760
17 -р хороо	14 247	13 798	13 860	13 372	13 299	13 444
18 -р хороо	9 336	9 721	9 784	9 082	8 300	8 501
19 -р хороо	10 837	11 903	11 897	11 402	10 631	10 765

Хүн амын тооны дундаж 7958 байгаа бол дунджаас их хүн амтай 8 хороо, дунджаас бага хүн амтай 11 хороо байна. Хамгийн их хүн амтай 12 дугаар хороонд 14638 хүн байнга оршин сууж байгаа нь дүүргийн нийт хүн амын 9.7 хувийг эзэлж байна.

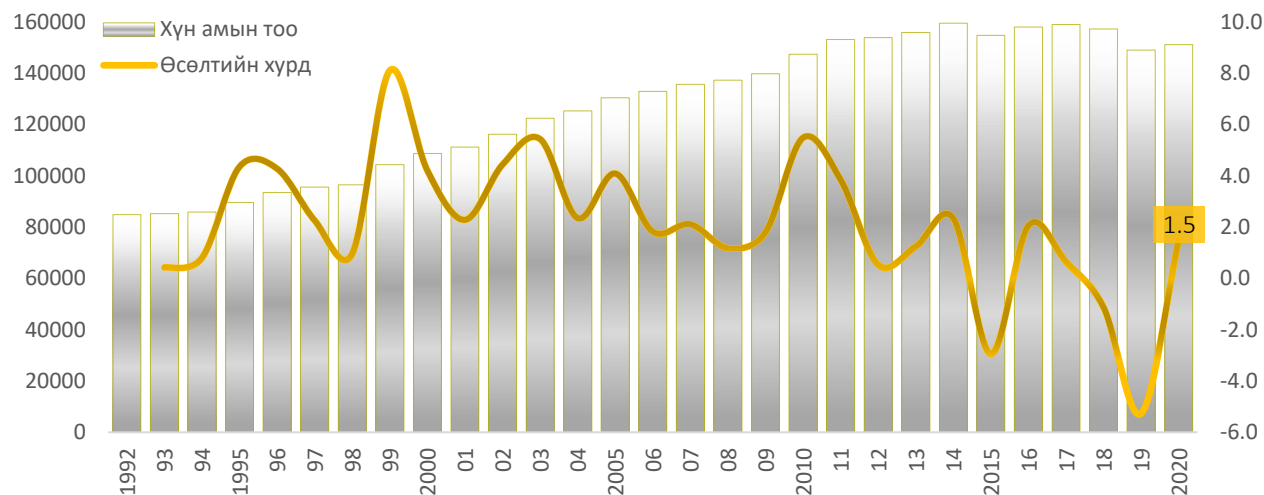
Зураг 2. Хороодын хүн амын тоо, хороогоор, 2020 он

Дүүргийн хүн амын тоо 1992 оноос 72402 (85.3%) хүнээр, 2010 оноос 9820 (6.7%) хүнээр тус тус өссөн байна. Зургаас харахад жилийн дундаж өсөлтийн хурд аажмаар буурах хандлага ажиглагдаж байна. Сүүлийн жилүүдэд Нийслэлийн хэмжээнд орон сууцны

хороолол, хотхон ихээр баригдаж байгаа боловч Чингэлтэй дүүргийн хороодод томоохон орон сууцны хороолол, хотхон баригдахгүй байгаа нь хүн хүн амын өсөлтийн хурд саарахад голлон нөлөөлж байна.

Зураг 3. Хүн амын тоо, жилийн дундаж өсөлт, оноор

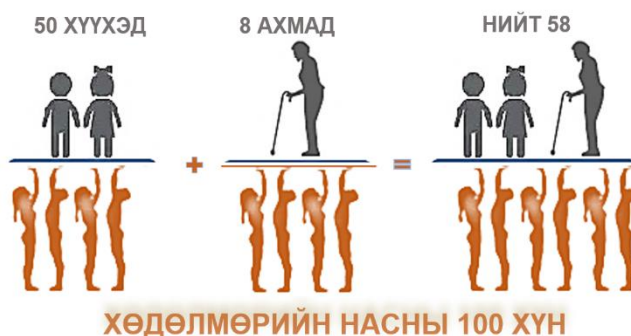
Дүүргийн нийт хүн амын 72538 буюу 48.7 хувь нь эрэгтэй, 76439 буюу 51.3 хувь нь эмэгтэйчүүд байна.

Хүснэгт 3. Хороодын хүн амын тоо, хүн ам зүй ачаалал, хороогоор, 2020 он

Хороод	Нийт хүн ам	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Хүн ам зүйн ачаалал	0-14 насны хүүхдийн ачаалал	65, түүнээс дээш өндөр настны ачаалал
Дүүргийн дүн	151 203	73 570	77 633	57.8	50.1	7.7
1 -р хороо	4 113	1 828	2 285	70.6	56.6	14.0
2 -р хороо	3 553	1 647	1 906	69.7	57.7	11.9
3 -р хороо	6 273	2 835	3 438	69.7	58.0	11.7
4 -р хороо	4 981	2 263	2 718	58.6	47.0	11.6
5 -р хороо	4 825	2 200	2 625	61.5	48.4	13.1
6 -р хороо	8 320	3 880	4 440	63.0	53.7	9.3
7 -р хороо	12 324	6 106	6 218	54.6	49.0	5.6
8 -р хороо	3 896	1 880	2 016	52.9	44.3	8.6
9 -р хороо	6 607	3 237	3 370	52.2	45.6	6.7
10 -р хороо	7 541	3 723	3 818	54.6	48.8	5.8
11 -р хороо	5 343	2 654	2 689	53.1	46.1	7.0
12 -р хороо	14 638	7 177	7 461	56.7	51.5	5.2
13 -р хороо	7 676	3 762	3 914	56.4	49.6	6.8
14 -р хороо	6 985	3 487	3 498	55.1	48.2	6.9
15 -р хороо	8 658	4 236	4 422	58.9	51.9	7.0
16 -р хороо	12 760	6 400	6 360	56.3	49.8	6.6
17 -р хороо	13 444	6 679	6 765	57.9	50.3	7.6
18 -р хороо	8 501	4 163	4 338	53.8	47.2	6.7
19 -р хороо	10 765	5 413	5 352	60.0	50.8	9.2

Хүн ам зүйн ачаалал 2020 онд 57.8 болж өмнөх оноос 1.9 пунктээр нэмэгдсэн байна. Энэ нь хөдөлмөрийн насны 100 хүн тутамд 50 хүүхэд, 8 өндөр настан ногдож байгааг харуулж байна.

Уг үзүүлэлтийг хорооны түвшинд авч үзвэл 1 дүгээр хороонд хамгийн өндөр буюу 70.6 хувь, 57 нь хүүхэд, 14 нь хөгшид байна. Дүүргийн 1, 2, 3, 4, 5, 6 хороод нь Нийслэл хотын төв хэсэгт байрладаг бөгөөд хүн ам зүйн ачаалал мөн өндөр үзүүлэлттэй гарсан байна. Чингэлтэй дүүргийн орон сууцны хороодод Нийслэл хотын анхны орон сууцны барилгууд байрладаг ба өндөр настнууд байрандаа тогтвортой амьдардаг нь нөлөөлж байна. Мөн сургууль, цэцэрлэгийн хүрэлцээ муутай үед хотын төвийн сургуульд хүүхдээ сургах гэсэн иргэдийн шилжилт хөдөлгөөн нөлөөлж байна.

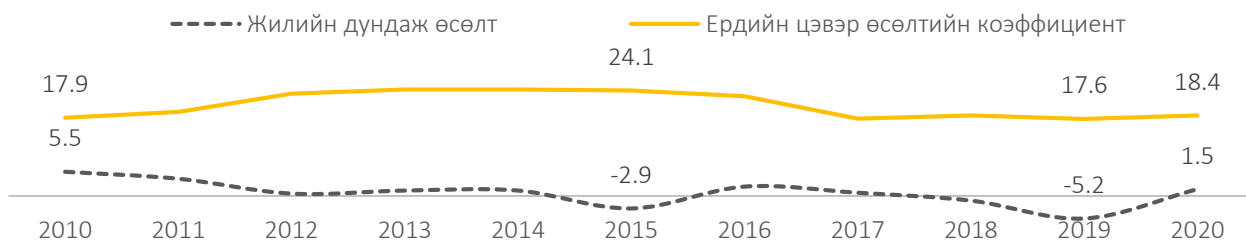
Төрөлт нас баралтын зөрүүгээр хүн амын тоо 2770 хүнээр нэмэгдсэн байна. Ердийн цэвэр өсөлтийн коэффициент 18.4 промил байгаа нь 1000 хүн ам тутмын 18 хүн нь шинээр мэндэлсэн хүүхэд байна. Иргэний бүртгэлийн шинэ хуулийн дагуу тухайн иргэн шилжин явж буй тохиолдолд үндсэн баг, хорооноос хасалт хийгдэхгүй болсонтой холбоотойгоор шилжин явж буй иргэний мэдээлэл бүртгэгдэхгүй болсон учраас шилжилт хөдөлгөөний мэдээлэл тооцоонд ороогүй болно.

Хүснэгт 4. Хүн амын ердийн болон механик өсөлт, өсөлтийн коэффициент, оноор

Он	Төрөлт	Нас баралт	Ердийн цэвэр өсөлт	Ердийн цэвэр өсөлтийн коэффициент	Шилжин ирсэн	Шилжин явсан	Механик өсөлт	Шилжих хөдөлгөөний цэвэр өсөлтийн коэффициент
2015	4 751	960	3 791	24.1	8 596	9 402	-806	-5.1
2016	4 475	916	3 559	22.8	10 682	11 841	-1 159	-7.4
2017	3 764	960	2 804	17.7	9 082	14 152	-5 070	-32.0
2018	3 756	857	2 899	18.4	8 707	13 847	-5 140	-32.5
2019	3 863	896	2 967	17.6	9 235	-	-	-
2020	3 591	821	2 770	18.4	7 447	-	-	-

Зураг 3-аас харахад 2010 онд дүүргийн 1000 хүн тутамд шилжих хөдөлгөөний зөрүүгээр 25 хүнээр, төрөлт, нас баралтын зөрүүгээр 18 хүнээр нэмэгдэж, хүн амын өсөлтийн хурд эерэг буюу 5.5 хувьтай байсан бол 2015 оноос шилжих хөдөлгөөний зөрүүгээр 1000 хүн тутамд 5 хүнээр буурч, төрөлт нас баралтын дүнд 24 хүнээр нэмэгдэн жилийн дундаж өсөлтийн хурд 2.9 хувиар буурч эхэлсэн байна. 2019 онд уг үзүүлэлт төрөлт нас баралтын зөрүүгээр 18 хүн нэмэгдэж, өсөлтийн хурд 5.2 хувиар буурсан байна. Энэ нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 4.1 пунктээр буурсан байна.

Зураг 3. Хүн амын жилийн дундаж өсөлт, ердийн цэвэр өсөлтийн коэффициент, 2010-2020 он

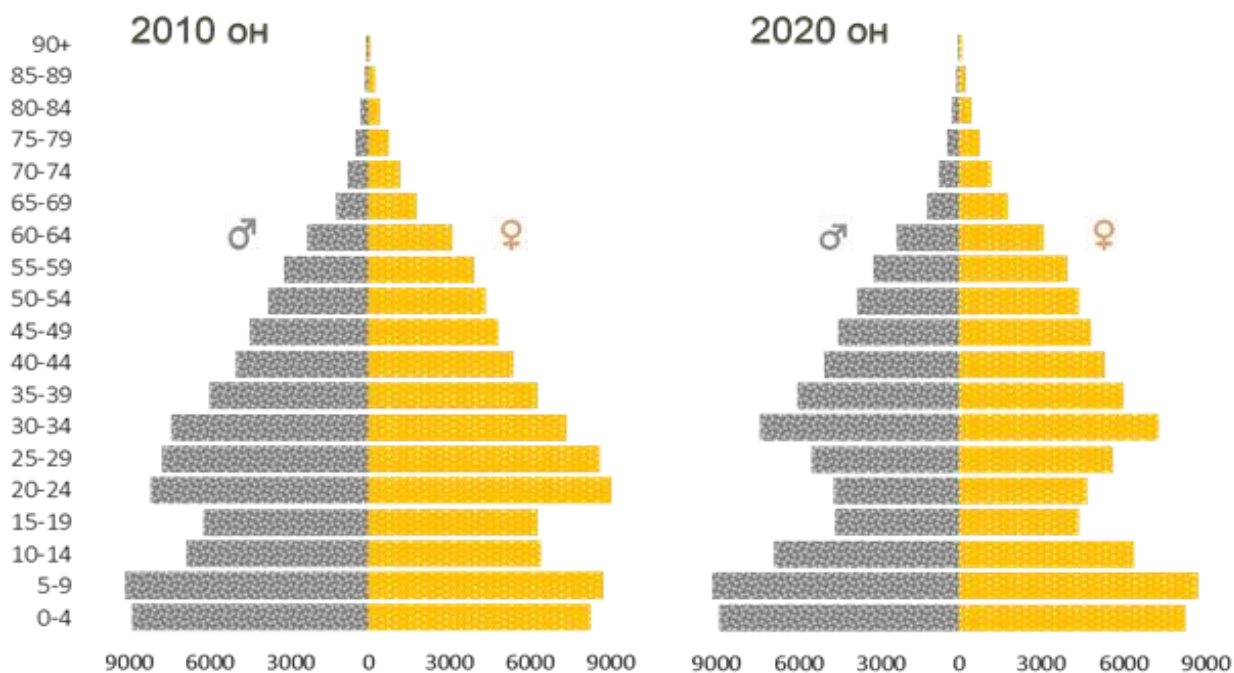
Хүснэгт 5. Дүүргийн нутаг дэвсгэрт байнга оршин суугаа хүн амын тоо, нас, хүйсээр, 2020 он

Нас, насны бүлэг	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Нас, насны бүлэг	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
БҮГД	151 203	73 570	77 633	50	1 654	777	877
Нас: 0	3 414	1 726	1 688	51	1 664	775	889
1	3 414	1 701	1 713	52	1 623	746	877
2	3 422	1 785	1 637	53	1 597	733	864
3	3 289	1 755	1 534	54	1 569	693	876
4	3 509	1 808	1 701	50-54 нас	8 107	3 724	4 383
0-4 нас	17 048	8 775	8 273	55	1 428	634	794
5	3 685	1 848	1 837	56	1 563	717	846
6	3 755	1 934	1 821	57	1 407	592	815
7	3 637	1 859	1 778	58	1 427	640	787
8	3 493	1 788	1 705	59	1 241	533	708
9	3 212	1 621	1 591	55-59 нас	7 066	3 116	3 950
5-9 нас	17 782	9 050	8 732	60	1 312	571	741
10	2 969	1 513	1 456	61	1 179	517	662
11	3 030	1 565	1 465	62	1 069	430	639
12	2 768	1 418	1 350	63	954	399	555
13	2 495	1 293	1 202	64	873	352	521
14	1 911	976	935	60-64 нас	5 387	2 269	3 118
10-14 нас	13 173	6 765	6 408	65	773	318	455
15	1 801	914	887	66	704	282	422
16	1 749	886	863	67	577	236	341
17	1 793	956	837	68	519	196	323
18	1 796	917	879	69	398	150	248
19	1 808	878	930	65-69 нас	2 971	1 182	1 789
15-19 нас	8 947	4 551	4 396	70	538	216	322
20	1 891	938	953	71	380	134	246
21	1 869	951	918	72	380	150	230
22	1 795	889	906	73	360	136	224
23	1 880	916	964	74	299	117	182
24	1 863	896	967	70-74 нас	1 957	753	1 204
20-24 нас	9 298	4 590	4 708	75	280	103	177
25	1 990	981	1 009	76	272	94	178
26	2 015	995	1 020	77	236	94	142
27	1 895	941	954	78	246	92	154
28	2 362	1 168	1 194	79	192	76	116
29	2 748	1 303	1 445	75-79 нас	1 226	459	767
25-29 нас	11 010	5 388	5 622	80	221	87	134
30	2 915	1 465	1 450	81	143	52	91
31	3 070	1 509	1 561	82	143	67	76
32	3 048	1 547	1 501	83	117	37	80
33	2 805	1 415	1 390	84	100	29	71
34	2 751	1 360	1 391	80-84 нас	724	272	452
30-34 нас	14 589	7 296	7 293	85	96	35	61
35	2 679	1 295	1 384	86	90	26	64
36	2 509	1 269	1 240	87	65	11	54
37	2 299	1 150	1 149	88	61	21	40
38	2 303	1 104	1 199	89	47	12	35
39	2 122	1 077	1 045	85-89 нас	359	105	254
35-39 нас	11 912	5 895	6 017	90	44	13	31
40	2 117	1 007	1 110	91	36	13	23
41	2 082	1 046	1 036	92	27	12	15
42	2 071	1 004	1 067	93	16	7	9
43	1 987	968	1 019	94	12	3	9
44	1 986	900	1 086	90-94 нас	135	48	87
40-44 нас	10 243	4 925	5 318	95	10	4	6
45	1 993	977	1 016	96	12	4	8
46	1 888	898	990	97	4	2	2
47	1 821	869	952	98	2	0	2
48	1 845	848	997	99	1	0	1
49	1 685	803	882	95-99 нас	29	10	19
45-49 нас	9 232	4 395	4 837	100, + нас	8	2	6

Хүн амын нас хүйсийн суварга нь нас хүйсийг ерөнхий бүтцээр нь хуваарилан харахад хамгийн тохиромжтой арга юм. Графикаас харахад 2010 оны хүн амын бүтэц 20-39 насанд өргөссөн нь тухайн үед ажиллах хүчний таатай буюу цонх үе байв, харин 1990-2005 онд төрөлт буурч 5-19 насны хүн амын жин буурч байжээ.

Харин 2020 оны хүн амын бүтцэд сүүлийн жилүүдэд төрөлт нэмэгдсэн нөлөөлж 0-9 насны хүн амын тоо нэмэгдсэн байна. Мөн 25-34 насны хүн ам харьцангуй их байгаа нь хөдөлмөрийн насны залуучууд дийлэнх хэсгийг эзэлж, хөдөлмөр эрхлэлтийн таатай үе үргэлжилж байгааг харуулж байна.

Зураг 3. Хүн амын нас хүйсийн суварга, 2010, 2020 он

Хүснэгт 6. Чингэлтэй дүүргийн суурин хүн амын тоо, насны бүлэг, хүйсээр, 2017-2020 он

Насны ангилал	2017		2018		2019		2020	
	нийт	эмэгтэй	нийт	эмэгтэй	нийт	эмэгтэй	нийт	эмэгтэй
Нийт дүн	159 051	86 122	157 258	80 779	148 977	76 439	151 203	77 633
0 нас	3 764	3 764	3 630	1 752	3 231	1 609	3 414	1 688
1-4	14 847	7 335	15 160	7 362	13 963	6 718	13 634	6 585
5-9 нас	16 554	8 134	17 254	8 505	17 188	8 438	17 782	8 732
10-14 нас	10 910	5 370	11 367	5 567	12 145	5 910	13 173	6 408
15-19 нас	10 074	5 050	9 807	4 836	9 148	4 506	8 947	4 396
20-24 нас	10 938	5 594	10 520	5 297	9 455	4 804	9 298	4 708
25-29 нас	16 730	8 630	14 489	7 351	11 942	6 048	11 010	5 622
30-34 нас	15 612	8 081	15 542	7 794	14 381	7 249	14 589	7 293
35-39 нас	12 856	6 782	12 177	6 239	11 444	5 796	11 912	6 017
40-44 нас	11 111	5 860	10 886	5 674	10 211	5 260	10 243	5 318
45-49 нас	9 585	5 102	9 403	4 962	8 983	4 735	9 232	4 837
50-54 нас	8 378	4 562	8 435	4 586	7 909	4 286	8 107	4 383
55-59 нас	6 721	3 771	7 115	3 972	7 053	3 931	7 066	3 950
60-64 нас	4 297	2 489	4 774	2 766	4 971	2 868	5 387	3 118
65-69 нас	2 631	1 555	2 624	1 582	2 800	1 677	2 971	1 789
70, түүнээс дээш нас	4 043	4 043	4 075	2 534	4 153	2 604	4 438	2 789

Чингэлтэй дүүргийн нийт хүн амын 13905 (9.2%) нь цэцэрлэгийн насны хүүхэд байгаа бол эдгээр хүүхдийн 7336 (52.8%) нь цэцэрлэгт хамрагдаж байна. Харин нийт хүн амын 32613 (20.8%) нь сургуулийн насны хүүхэд байгаа бол эдгээр хүүхдийн 29741 (91.2%) хувь нь сургуульд хамрагдаж байна. Тэтгэврийн насны хүний тоо 16746 болж өмнөх оны мөн үеэс 891 (5.6%)-аар өссөн байна. Дүүргийн хэмжээнд 2020 онд 79 хүн өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгоогүй байна.

Хүснэгт 7. Дүүргийн хүн амын тоо, насны ангиллаар, хороогоор, 2020 он

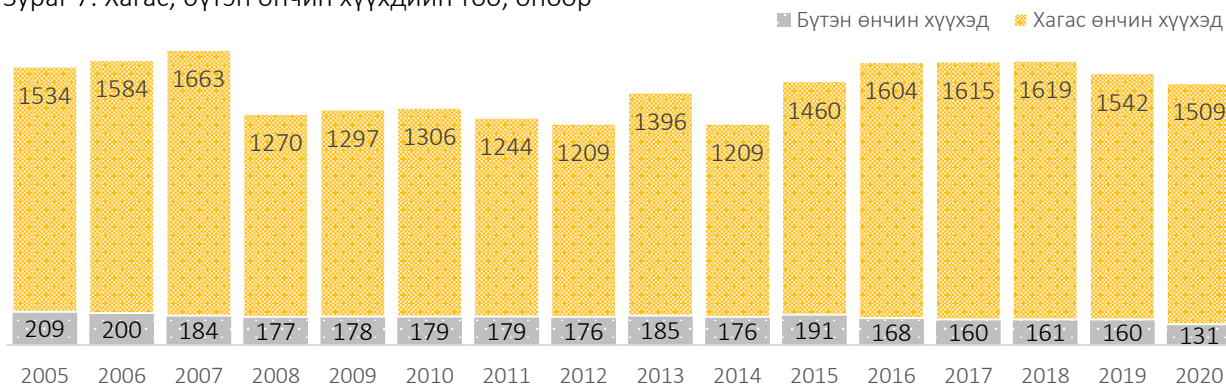
Хороо	Цэцэрлэгийн насны хүүхэд (2-5 нас)		Сургуулийн насны хүүхэд (6-17 нас)		Өндөр настан (эр-60+, эм-55+)	
		эмэгтэй		эмэгтэй		эмэгтэй
Дүүргийн дүн	13 905	6 709	32 613	15 890	16 746	11 646
1 -р хороо	355	167	1 007	484	615	443
2 -р хороо	331	144	858	408	484	356
3 -р хороо	582	292	1 542	722	883	619
4 -р хороо	406	189	1 033	533	758	533
5 -р хороо	418	208	991	486	718	501
6 -р хороо	811	391	1 881	911	991	691
7 -р хороо	1 176	571	2 573	1 252	1 138	793
8 -р хороо	337	178	737	360	499	336
9 -р хороо	591	299	1 296	643	723	510
10 -р хороо	673	324	1 613	779	684	487
11 -р хороо	442	207	1 153	561	614	435
12 -р хороо	1 449	691	3 171	1 565	1 278	908
13 -р хороо	743	358	1 599	776	823	577
14 -р хороо	623	295	1 431	691	761	522
15 -р хороо	852	432	1 871	937	862	599
16 -р хороо	1 188	553	2 727	1 309	1 291	889
17 -р хороо	1 225	598	2 933	1 433	1 459	987
18 -р хороо	749	369	1 774	887	868	616
19 -р хороо	954	443	2 423	1 153	1 297	844

➤ ХАГАС, БҮТЭН ӨНЧИН ХҮҮХЭД

Нийгмийн зарим үзүүлэлтийн судалгаагаар 2020 онд бүтэн өнчин 131 хүүхэд бүртгэгдсэн нь дүүргийн 0-17 насны нийт хүүхдийн 0.2 хувийг эзэлж байна. Бүтэн өнчин хүүхдийн 62 (47.3%) нь эмэгтэй хүүхэд байна. Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо өмнөх оноос 29 (18.1%) хүүхдээр буурсан байна. Бүтэн өнчин хүүхдийг насны бүлгээр авч үзвэл 2 (1.5%) нь 0-4 настай, 23 (17.6%) нь 5-9 настай, 57 (43.5%) нь 10-14 настай, 14 (10.7%) нь 15 настай, 19 (14.5%) нь 16 настай, 16 (12.2%) нь 17 настай хүүхэд байна.

2020 онд хагас өнчин 1509 хүүхэд бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 33 (2.1%) хүүхдээр буурсан байна. Дүүргийн 0-17 насны нийт хүүхдийн 3.0 хувь нь хагас өнчин хүүхэд байна. Хагас өнчин хүүхдийн 755 (50.0%) нь эмэгтэй хүүхэд байна. Хагас өнчин хүүхдийг насны бүлгээр авч үзвэл 159 (10.5%) нь 0-4 настай, 433 (28.7%) нь 5-9 настай, 563 (37.3%) нь 10-14 настай, 137 (9.1%) нь 15 настай, 119 (7.9%) нь 16 настай, 98 (6.5%) нь 17 настай хүүхэд байна.

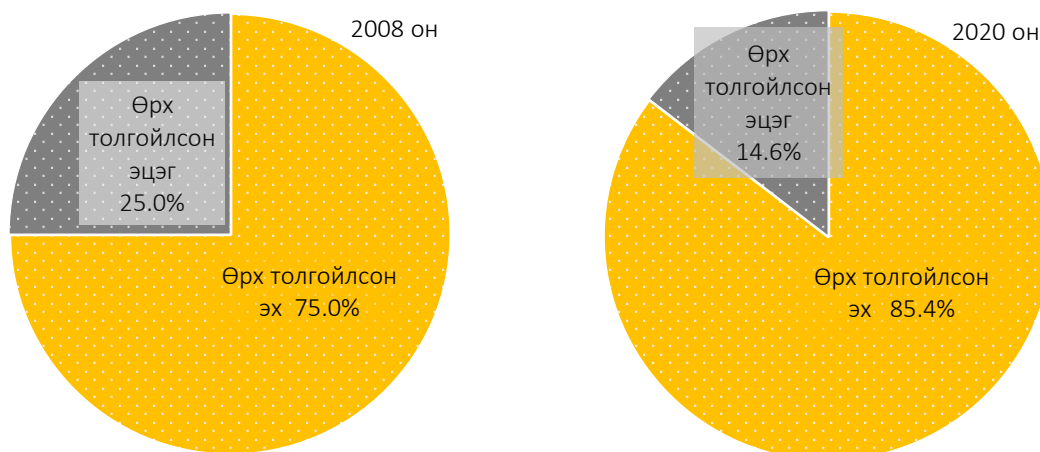
Зураг 7. Хагас, бүтэн өнчин хүүхдийн тоо, оноор

➤ ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭЦЭГ, ЭХ

Өрх толгойлсон хүний тоо 2459 болж өмнөх оны мөн 291 (13.4%) хүнээр өссөн байна. Өрх толгойлсон нийт эцэг, эхийн 1570 (63.8%) нь 18 хүртэлх насны хүүхэдтэй эцэг эх байна. 18 хүртэлх насны хүүхэдтэй өрх толгойлсон эцэг, эхийн тоог хүүхдийн тоогоор авч үзвэл 530 (33.7%) нь 1 хүүхэдтэй, 491 (31.3%) нь 2 хүүхэдтэй, 312 (19.9%) нь 3 хүүхэдтэй, 166 (10.6%) нь 4 хүүхэдтэй, 46 (2.9%) нь 5 хүүхэдтэй, 25 (1.6%) нь 6, түүнээс дээш хүүхэдтэй байна. 2008 онд өрх толгойлсон нийт эцэг, эхийн 75 хувь нь өрх толгойлсон эх байсан бол 2019 онд уг үзүүлэлт 84.9 хувь болж 9.9 промиллээр өссөн байна.

Зураг 8. Өрх толгойлсон эцэг, эхийн тоо, 2008, 2020 он

Нийгмийн зарим үзүүлэлтийн 2020 оны судалгаагаар дүүргийн хэмжээнд алдарт эхийн одонтой 7439 эх байгаагийн 1835 (24.7%) нь алдарт эхийн I одонтой эх, 5604 (75.3%) алдарт эхийн II одонтой эх байна.

Алдарт эхийн I одонтой эхийн хүүхдийн нийт тоо 11585 бол 1 эхэд ногдох хүүхдийн дундаж тоо 6.3, алдарт эхийн II одонтой эхийн нийт хүүхдийн тоо 22881 бол нэг эхэд ногдох дундаж тоо 4.1 байна.

Хүснэгт 8. Алдарт эхийн одонтой эхийн тоо, хүүхдээр, хороогоор

Захиргаа	Алдарт эхийн одонтой нийт		I зэргийн одон		II зэргийн одон	
	Эхийн тоо	Хүүхдийн тоо	Эхийн тоо	Хүүхдийн тоо	Эхийн тоо	Хүүхдийн тоо
Дүүргийн дүн	7 439	34 466	1 835	11 585	5 604	22 881
1-р хороо	140	609	22	140	118	469
2-р хороо	111	494	25	150	86	344
3-р хороо	240	1 045	49	289	191	756
4-р хороо	202	1 001	40	284	162	717
5-р хороо	184	845	37	235	147	610
6-р хороо	282	1 174	55	343	227	831
7-р хороо	757	3 410	169	1 048	588	2 362
8-р хороо	230	1 085	58	371	172	714
9-р хороо	351	1 627	88	580	263	1 047
10-р хороо	358	1 583	106	722	252	861
11-р хороо	290	1 271	85	441	205	830
12-р хороо	775	3 677	183	1 160	592	2 517
13-р хороо	433	2 140	108	741	325	1 399
14-р хороо	399	1 951	101	661	298	1 290
15-р хороо	518	2 474	148	923	370	1 551
16-р хороо	734	3 494	160	1 092	574	2 402
17-р хороо	613	2 863	171	1 048	442	1 815
18-р хороо	297	1 294	69	393	228	901
19-р хороо	525	2 429	161	964	364	1 465

➤ ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮН АМ

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо 4103 болж өмнөх оны мөн үеэс 80 (1.9%) хүнээр буурсан байна. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний 1772 (43.2%) нь эмэгтэйчүүд, 566 (13.8%) нь 0-17 насны хүүхэд, 111 (2.7%) нь 65 түүнээс дээш насны хүн байна.

Хөгжлийн бэрхшээлтэй болсон шалтгаанаар авч үзвэл 1572 буюу 38.3 хувь нь төрөлхийн хөгжлийн бэрхшээлтэй, 2266 буюу 55.2 хувь нь өвчнөөр, 265 буюу 6.5 хувь нь осол гэмтлийн улмаас хөгжлийн бэрхшээлтэй болсон байна.

Дүүргийн 0-17 насны хүүхдийн 566 (1.1%) нь хөгжлийн бэрхшээлтэй байна. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг өвчний төрлөөр авч үзвэл 31 (5.5%) нь харах эрхтний өөрчлөлттэй, 35 (6.2%) нь сонсголын бэрхшээлтэй, 34 (6.0%) нь ярианы бэрхшээлтэй, 132 (23.3%) нь хөдөлгөөний бэрхшээлтэй, 106 (18.7%) нь сэтгэцийн эмгэгтэй, 60 (10.6%) нь хавсарсан согогтой, 168 (29.7%) нь бусад өвчний төрөлд хамрагдаж байна.

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний 3610 (88.0%) нь нийгмийн халамжийн тэтгэвэр тогтоолгосон, 318 (7.9%) нь хөдөлмөр эрхэлж байна.

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн 1179 (28.7%) нь байнгын асаргаанд байгаа ба 554 (47.0%) нь эмэгтэйчүүд байна. Байнгын асаргаанд байгаа хөгжлийн бэрхшээлтэй 5 хүн тутмын 2 нь хүүхэд байна. Хөгжлийн бэрхшээлтэй 0-17 насны 566 хүүхдийн 482 (85.2%) нь байнгын асаргаанд байна.

Хүснэгт 10. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо, өвчний төрөл, шалтгаанаар, 2020

	Бүгд	Эмэгтэй	Хөдөлмөр эрхэлдэг	Төрөлхийн	Олдмол	Хөгжлийн бэрхшээлийн төрөл				
						Өвчнөөр		Осол гэмтлээр		
						Ердийн өвчин	Мэргэжлээс шалтгаалсан өвчин	Зам тээврийн осол	Үйлдвэрлэлийн осол	Ахуйн осол
Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо	4 103	1 772	318	1 572	2 531	2 135	131	68	44	153
0-17 нас	566	242	1	451	115	105	-	2	-	8
18, түүнээс дээш	3 537	1 530	317	1 121	2 416	2 030	131	66	44	145
Харааны бэрхшээлтэй	408	156	22	147	261	237	6	2	3	13
0-17 нас	31	14	-	27	4	4	-	-	-	-
18, түүнээс дээш	377	142	22	120	257	233	6	2	3	13
Ярианы бэрхшээлтэй	186	70	16	127	59	57	1	-	-	1
0-17 нас	34	15	-	30	4	3	-	-	-	1
18, түүнээс дээш	152	55	16	97	55	54	1	-	-	-
Сонсголын бэрхшээлтэй	297	143	38	137	160	146	11	2	-	1
0-17 нас	35	11	1	32	3	3	-	-	-	-
18, түүнээс дээш	262	132	37	105	157	143	11	2	-	1
Хөдөлгөөний бэрхшээлтэй	741	281	74	274	467	310	23	32	21	81
0-17 нас	132	56	-0	114	18	16	-	-	-	2
18, түүнээс дээш	609	225	74	160	449	294	23	32	21	79
Сэтгэцийн бэрхшээлтэй	796	373	34	436	360	320	10	12	4	14
0-17 нас	106	44	-	90	16	16	-	-	-	-
18, түүнээс дээш	690	329	34	346	344	304	10	12	4	14
Хавсарсан бэрхшээлтэй	458	250	19	174	284	242	32	4	3	3
0-17 нас	60	29	-	46	14	14	-	-	-	-
18, түүнээс дээш	398	221	19	128	270	228	32	4	3	3
Бусад бэрхшээлтэй	1 217	499	115	277	940	823	48	16	13	40
0-17 нас	168	73	-	112	56	49	-	2	-	5
18, түүнээс дээш	1 049	426	115	165	884	774	48	14	13	35

Хүснэгт 10. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо, өвчний төрөл, насны бүлгээр, 2020

Үзүүлэлт	Хөгжлийн бэрхшээлийн төрөл									
	Бүгд	Эмэгтэй	Хөдөлмөр эрхэлдэг	Төрөлхийн	Олдмол	Өвчнөөр		Осол гэмтлээр		
						Ердийн өвчин	Мэргэжлээс шалтгаалсан өвчин	Зам тээврийн осол	Үйлдвэрлэлийн осол	Ахуйн осол
Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо	4 103	1 772	318	1 572	2 531	2 135	131	68	44	153
0-4 нас	65	22	-	58	7	6	-	-	-	1
5-9 нас	205	83	-	167	38	33	-	1	-	4
10-14 нас	185	86	-	150	35	32	-	1	-	2
15 нас	34	17	-	30	4	4	-	-	-	-
16 нас	31	15	-	17	14	14	-	-	-	-
17 нас	46	19	1	29	17	16	-	-	-	1
18 нас	44	25	-	23	21	20	-	1	-	-
19 нас	38	18	-	26	12	12	-	-	-	-
20-34 нас	757	375	66	350	407	348	17	11	4	27
35-64 нас	2 587	1 057	250	703	1 884	1 568	110	52	39	115
65, түүнээс дээш нас	111	55	1	19	92	82	4	2	1	3

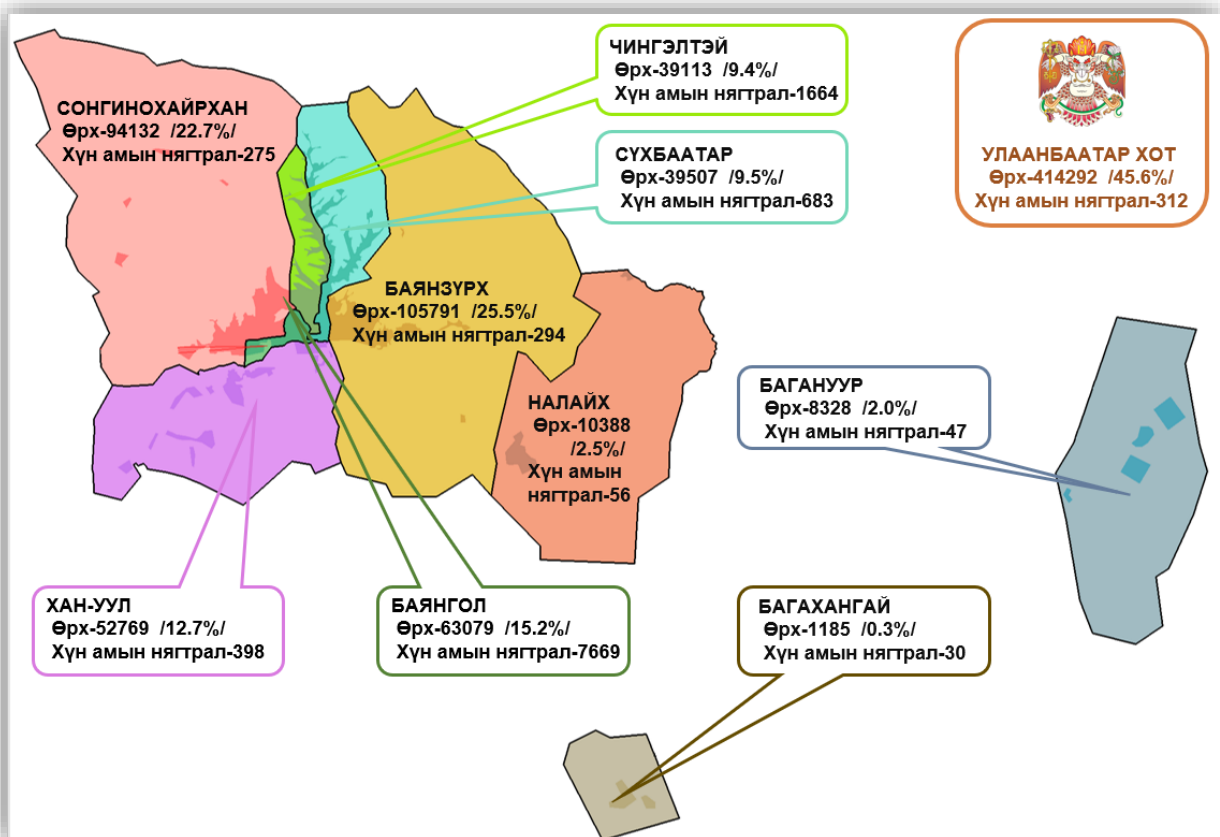

ӨРХИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Нийслэлийн Чингэлтэй дүүрэгт 2020 онд 39113 өрх оршин сууж, өрхийн ам бүлийн дундаж тоо 3.9 болсон байна. Өрхийн тоо 1992 оноос 21728 өрхөөр буюу 1.3 дахин өссөн бол өмнөх оноос 232 (0.6%) өрхөөр буурсан байна. Чингэлтэй дүүрэгт Монгол Улсын нийт өрхийн 4.3 хувь, Нийслэл хотын нийт өрхийн 9.4 хувь нь байнга оршин сууж байна.

Хүснэгт 11. Монгол Улс, Нийслэл хотын өрхийн тоо, дүүргээр, оноор

Захиргаа	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Монгол Улсын нийт өрх	859 106	869 849	885 639	894 496	897 427	908 712
Нийслэлийн дүн	376 419	380 828	386 218	387 453	411 420	414 292
Чингэлтэй	41 540	40 589	40 548	40 017	39 345	39 113
Багануур	8 462	8 604	8 514	8 569	8 133	8 328
Багахангай	1 193	1 187	1 196	1 272	1 131	1 185
Баянгол	57 981	58 241	58 756	59 536	62 976	63 079
Баянзүрх	93 097	93 713	94 971	95 714	104 764	105 791
Налайх	10 051	10 349	10 547	10 606	10 248	10 388
Сонгиохайрхан	82 895	84 924	86 212	84 236	93 521	94 132
Сүхбаатар	37 920	38 021	38 272	38 563	40 061	39 507
Хан-Уул	43 280	45 200	47 202	48 940	51 241	52 769

Хүснэгт 12. Чингэлтэй дүүргийн өрхийн тоо, хороогоор, оноор

Захиргаа	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Дүүргийн дүн	41 540	40 589	40 548	40 017	39 345	39 113
1 -р хороо	939	935	936	931	922	921
2 -р хороо	888	975	978	924	993	975
3 -р хороо	1 612	1 610	1 632	1 703	1 669	1 661
4 -р хороо	1 460	1 549	1 304	1 394	1 305	1 275
5 -р хороо	1 261	1 308	1 286	1 245	1 221	1 209
6 -р хороо	2 065	2 002	2 005	2 035	2 314	2 310
7 -р хороо	3 369	3 361	3 376	3 282	3 250	3 250
8 -р хороо	1 243	1 206	1 178	1 165	1 068	1 034
9 -р хороо	1 830	1 753	1 740	1 747	1 778	1 716
10 -р хороо	1 912	1 808	1 839	1 817	1 694	1 762
11 -р хороо	1 553	1 463	1 421	1 409	1 358	1 344
12 -р хороо	3 773	3 727	3 727	3 662	3 523	3 495
13 -р хороо	2 040	2 006	2 004	1 952	1 961	1 936
14 -р хороо	2 083	2 026	1 944	1 981	1 781	1 810
15 -р хороо	2 160	2 201	2 387	2 223	2 207	2 205
16 -р хороо	3 441	2 988	2 992	3 189	3 291	3 274
17 -р хороо	4 066	3 868	3 872	3 715	3 640	3 563
18 -р хороо	2 703	2 560	2 701	2 497	2 419	2 427
19 -р хороо	3 142	3 243	3 226	3 146	2 951	2 946

Дүүргийн нийт өрхийн 16.4 хувь нь 2 ам бүлтэй өрх, 17.0 хувь нь 3 ам бүлтэй өрх, 18.2 хувь нь 4 ам бүлтэй өрх, 14.4 хувь нь 5 ам бүлтэй өрх, 8.9 хувь нь 6 ам бүлтэй өрх, 4.4 хувь нь 7 ам бүлтэй өрх, 2.4 хувь нь 8 ам бүлтэй өрх, 1.3 хувь нь 9 ам бүлтэй өрх, 10-аас дээш 15,4 хувь нь ганц биеэр өрх үүсгэн амьдарч буй хүн байна

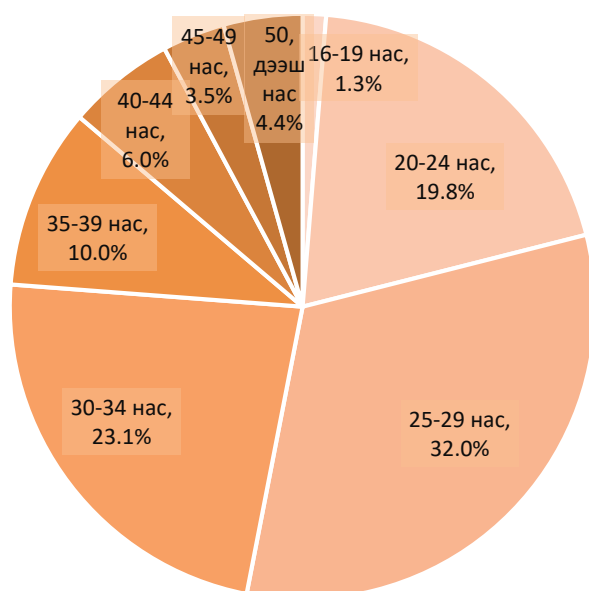
Хүснэгт 13. Өрхийн тоо, хороогоор, ам бүлийн тоогоор

	Бүгд	Ам бүлийн тоогоор									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10, дээш
Дүүргийн дүн	39 113	6 015	6 396	6 659	7 139	5 633	3 501	1 726	938	497	609
Эзлэх хувь	100%	15.4%	16.4%	17.0%	18.2%	14.4%	8.9%	4.4%	2.4%	1.3%	1.6%
1-р хороо	921	155	143	118	130	127	78	60	30	29	51
2-р хороо	975	193	167	147	177	125	77	30	23	15	21
3-р хороо	1 661	326	257	270	272	222	125	74	40	35	40
4-р хороо	1 275	255	221	212	175	162	104	54	44	15	33
5-р хороо	1 209	198	200	185	202	174	106	49	47	17	31
6-р хороо	2 310	455	397	387	379	328	177	87	48	21	31
7-р хороо	3 250	472	537	586	633	483	281	134	68	41	15
8-р хороо	1 034	156	171	205	203	137	86	35	22	6	13
9-р хороо	1 716	286	262	306	306	230	152	86	37	21	30
10-р хороо	1 762	212	269	281	295	256	199	90	66	33	61
11-р хороо	1 344	172	234	246	255	180	122	61	29	12	33
12-р хороо	3 495	384	482	599	668	553	394	193	93	58	71
13-р хороо	1 936	253	304	351	372	287	180	78	48	36	27
14-р хороо	1 810	246	317	322	337	271	142	85	45	21	24
15-р хороо	2 205	287	355	359	445	340	217	96	52	28	26
16-р хороо	3 274	470	515	530	661	488	304	150	81	35	40
17-р хороо	3 563	508	581	645	707	546	303	145	71	30	27
18-р хороо	2 427	469	464	418	400	327	180	92	39	26	12
19-р хороо	2 946	518	520	492	522	397	274	127	55	18	23

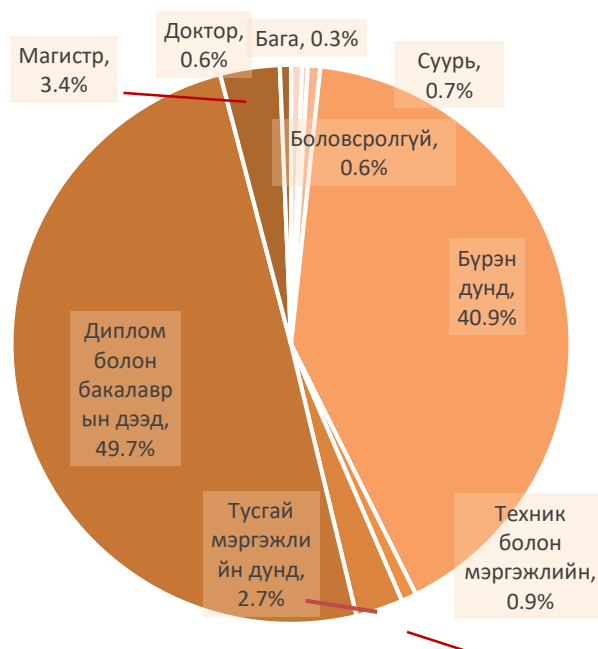
Гэрлэлтээ бүртгүүлсэн өрхийн тоо 2020 онд 624 болж өмнөх оноос 376 (37.6%) өрхөөр буурсан байна. Гэрлэлтээ шинээр бүртгүүлсэн нийт өрхийн 620 (98.9%) нь гэрлэлтээ шинээр бүртгүүлсэн хос байгаа бол 4 (1.1%) нь гэрлэлтээ дахин сэргээсэн хос байна.

Гэрлэлтээ батлуулсан хүний 55.2 хувь нь 25-34 настай, 49.7 хувь нь дипломын болон бакалаврын дээд боловсролтой иргэд байна.

Зураг 9. Гэрлэсэн хос, насны ангиллаар, хувиар

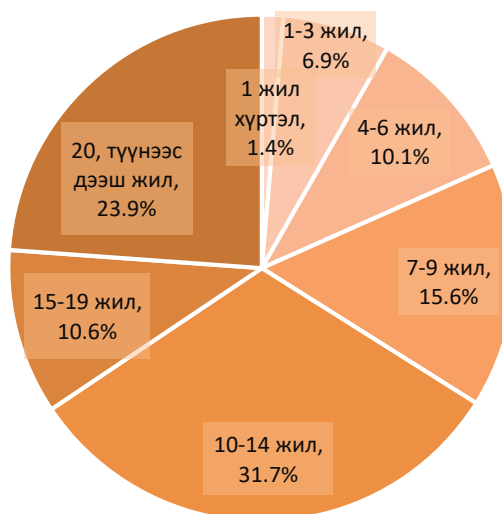
Зураг 10. Гэрлэсэн хос, боловсролын түвшнээр

Шүүхийн шийдвэрээр 218 хос гэрлэлтээ цуцлуулсан нь өмнөх оноос 80 буюу 27.8 хувиар буурсан байна. Гэрлэлтээ цуцлуулсан хосын 40.8 хувь нь 30-39 настай, 31.7 хувь нь 10-14 жил хамт амьдарсан, 49.1 хувь нь бүрэн дунд боловсролтой иргэд байна.

Өндөр настай ганц бие өрх 2020 оны жилийн эцсийн байдлаар 634 болж өмнөх оны мөн үеэс 66 (11.6%) өссөн байна. 18 хүртэл насны 4 ба түүнээс дээш хүүхэдтэй өрх 1849 1508 бүртгэгдэж өмнөх оноос 341 (22.6%) өрхөөр нэмэгдсэн байна. Мөн өрх толгойлсон хүн 2459 болж өмнөх оноос 291 (13.4%) буурсан байна.

Зураг 10. Гэрлэлтээ цуцалсан хос, хамт амьдарсан жилээр, хувиар

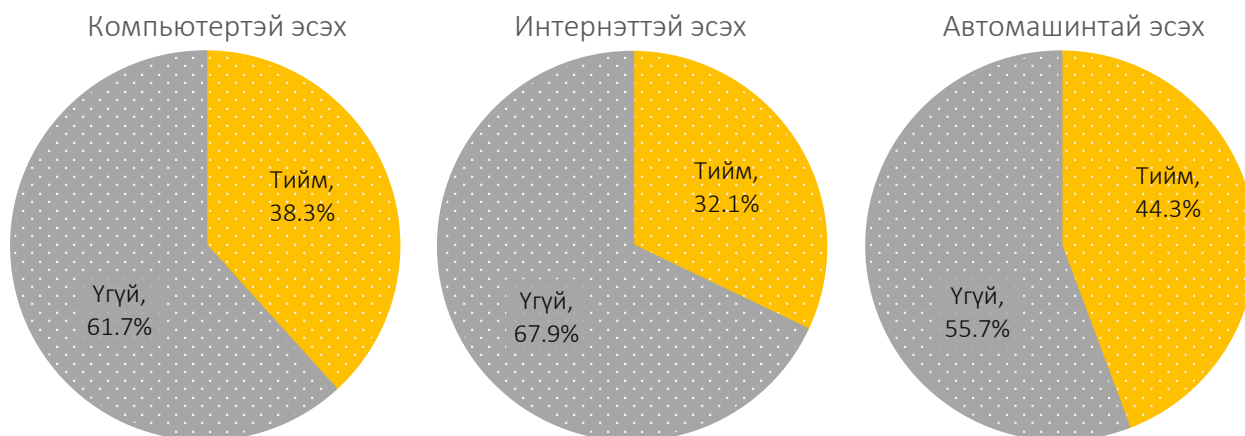

Дүүргийн нийт өрхийг сууцны төрлөөр нь авч үзвэл 8714 өрх буюу 22.4 хувь нь нийтийн орон сууцанд, 235 өрх буюу 0.6 хувь нь бие даасан тохилог сууцанд, 19911 өрх буюу 50.9 хувь нь сууцны тусдаа байшинд, 10228 өрх буюу 26.1 хувь нь монгол гэрт амьдарч байгаа бол 25 өрх буюу 0.1 хувь нь өөрсдийн гэсэн орон гэргүй амьдарч байна. Дүүргийн нийт өрхийн 77.1 хувь нь зөөврийн үндны үс хэрэглэдэг ба сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжид холбогдоогүй байна.

Хүснэгт 12. Өрхийн тоо, сууцны төрлөөр, хороогоор, 2019 он

Захиргаа	Нийт өрхийн тоо	Нийтийн орон сууцанд амьдардаг	Тусдаа тохилог орон сууц амьдардаг	Байшинд амьдардаг	Монгол гэрт амьдардаг	Орон гэргүй /тэнэмэл/
Дүүргийн дүн	39 113	8 714	235	19 911	10 228	25
1 -р хороо	921	921	-	-	-	-
2 -р хороо	975	975	-	-	-	-
3 -р хороо	1 661	1 661	-	-	-	-
4 -р хороо	1 275	1 275	-	-	-	-
5 -р хороо	1 209	1 209	-	-	-	-
6 -р хороо	2 310	2 310	-	-	-	-
Байшин хорооллын дүн	8 351	8 351	-	-	-	-
7 -р хороо	3 250	-	165	1 947	1 133	5
8 -р хороо	1 034	-	-	760	271	3
9 -р хороо	1 716	-	-	1 233	483	-
10 -р хороо	1 762	210	-	963	588	1
11 -р хороо	1 344	-	18	877	446	3
12 -р хороо	3 495	-	18	1 934	1 539	4
13 -р хороо	1 936	-	-	1 427	509	-
14 -р хороо	1 810	84	-	1 031	695	-
15 -р хороо	2 205	69	-	1 605	531	-
16 -р хороо	3 274	-	-	2 289	984	1
17 -р хороо	3 563	-	25	2 230	1 308	-
18 -р хороо	2 427	-	-	1 717	705	5
19 -р хороо	2 946	-	9	1 898	1 036	3
Гэр хорооллын дүн	30 762	363	235	19 911	10 228	25

Хүн ам, өрхийн мэдээллийн сангийн бүртгэлээс харахад нийт өрхийн 3.9 хувь нь өрхийн аж ахуй эрхэлж, 0.7 хувь нь хөрөнгө түрээслүүлдэг ба 38.3 хувь нь компьютертэй, 32.1 хувь нь суурин интернэттэй, 44.3 хувь нь авто машинтай байна.

Нийслэлийн мал аж ахуй эрхлэхийг хориглосон бүсэд Чингэлтэй дүүргийн нутаг дэвсгэр хамрагдаж байгаа тул 2019 оны “Мал, тэжээвэр амьтдын тооллого”-оор мал тоологдоогүй. Харин 10 хорооны 25 өрхөд 298 тэжээвэр амьтан тоологдсон байна.

2020 ОНЫ ТЭЖЭЭВЭР АМЬТАДЫН ТОО -298

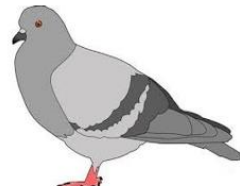
ТАХИА 138

ГАЛУУ 18

ТУУЛАЙ 9

ТАГТАА 117

ЦАЦАГТ ХЯРУУЛ
12

БУСАД ШУВУУ
4

Хороо	Бүгд	Тахиа	Галуу	Тагтаа	Цацагт хяруул	Нугас	Туулай
Дүүргийн дүн	298	138	18	117	12	4	9
9-р хороо	5	1	-	-	-	4	-
10-р хороо	6	-	-	6	-	-	-
11-хороо	74	43	2	20	-	-	9
12-р хороо	32	-	-	32	-	-	-
13-р хороо	2	-	-	2	-	-	-
14-р хороо	63	53	3	-	7	-	-
16-р хороо	54	2	5	47	-	-	-
17-р хороо	33	29	4	-	-	-	-
18-р хороо	13	9	4	-	-	-	-
19-р хороо	16	1	-	10	5	-	-

